VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 127)

z dnia 5 czerwca 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 127)

5 czerwca 2018 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Bożeny Borys-Szopy (PiS),** przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druk nr 2062).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Zieleniecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Tomasz Lis** dyrektor w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz ze współpracownikami, **Anna Garbowska** wicedyrektor Biura Świadczeń w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, **Irena Chamielec** prezes Stowarzyszenia Polaków Represjonowanych przez III Rzeszę wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Lipski**, **Małgorzata Cholewa**, **Emilia Szpindor** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Urszula Sęk**, **Maria Iwaszkiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Witam ponownie. Zmienili się goście, więc pozwolą państwo, że przywitam pana Marcina Zielenieckiego podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Witam dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych pana Mariusza Kobzdyla wraz z naczelnikiem i głównym specjalistą. Witamy przedstawicieli Stowarzyszenia Polaków Represjonowanych przez III Rzeszę. Witam serdecznie pana dyrektora Biura Generalnego Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Tomasza Lisa oraz wicedyrektora Biura Świadczeń KRUS panią Annę Garbowską.

Porządek dzienny 127. posiedzenia Komisji został państwu doręczony. Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek posiedzenia. Przechodzimy do jego realizacji.

Senacki projekt dotyczy przyznania osobom deportowanym do pracy przymusowej dodatkowych uprawnień związanych ze służbą zdrowia oraz opieką społeczną. Projekt zawarty w druku nr 2062 wpłynął do Sejmu 16 listopada 2017 r. Pierwsze czytanie odbyło się na 55. posiedzeniu Sejmu w dniu 10 stycznia 2018 r. W dniu 13 kwietnia do Sejmu wpłynęło pozytywne stanowisko rządu do powyższego projektu. W imieniu wnioskodawców serdecznie witam pana senatora Jerzego Czerwińskiego. Przepraszam, że nie zrobiłam tego na początku. Czy chciałby pan coś powiedzieć przed procedowaniem?

Senator Jerzy Czerwiński:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, myślę, że treść projektu jest znana, została omówiona podczas pierwszego czytania.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie ma. Stwierdzam, że tytuł projektu został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 1? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Mamy uwagę do zmiany 1. Mimo, że zasady techniki rozróżniają, jak jest formułowany tytuł ustawy, zazwyczaj, jeśli zmieniamy tytuł, zmianie nadajemy brzmienie, czyli: „tytuł ustawy otrzymuje brzmienie”, zamiast: „w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie”. Proponujemy zmianę legislacyjną w brzmieniu: „tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: «o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich»”.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko wnioskodawcy?

Senator Jerzy Czerwiński:

Tak, oczywiście.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Myślę, że na koniec procedowania upoważnimy Biuro Legislacyjne do naniesienia zmian.

Czy są uwagi do zmiany 2? Nie słyszę. Biuro Legislacyjne? Dziękuję. Stwierdzam, że zmiana 2 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 3? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana 3 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 4? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Mamy wątpliwości, które podniósł przedstawiciel Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. W związku z wejściem w życie ustawy o RODO, mogą być problemy z legitymacją, czyli zakresem danych, które mają znajdować się na niej. Trzeba dokładnie przyjrzeć się i zapisać zmianę, jeśli państwo wyrażą zgodę. Możemy dzisiaj przyjąć zapis w obecnym brzmieniu, natomiast do drugiego czytania przedstawiciele Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, wspólnie z ministerstwem, przygotują poprawkę, która przesądzałaby i precyzowała te kwestie, zgodnie z ustawą o RODO. To dotyczy zmiany czwartej w art. 2 oraz art. 4, przepisu przejściowego. To jest ten sam problem. Sygnalizuję, że do tych dwóch jednostek poprawki musiałyby być przedstawione podczas drugiego czytania.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Rozumiem, dziękuję. Co wnioskodawca sądzi na ten temat?

Senator Jerzy Czerwiński:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, oczywiście rozumiemy potrzebę dostosowania projektu do nowej ustawy o RODO i konieczność napisania przepisów, które będą zgodne z ustawą. Zdajemy sobie sprawę, że to wymaga trochę czasu. Dlatego, mam prośbę, aby wybrać pierwszą z opcji. Kwestie związane z RODO są techniczne. Odnośnie do przepisów merytorycznych, ustawę należy przekazać do drugiego czytania, a przed drugim czytaniem organy urzędu przygotują poprawkę, nazwaną techniczną, związaną z ochroną danych osobowych. Będzie można ją zgłosić podczas drugiego czytania na posiedzeniu plenarnym.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie senatorze. Czy ktoś z ministerstwa chce zabrać głos w tym temacie? Pan minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Chcę zadeklarować, że weźmiemy udział w pracach zmierzających do przygotowania tej poprawki, będziemy starali się być pomocni. Natomiast, nie chcę się wypowiadać, jeśli chodzi o kwestię czasu potrzebnego do zmian.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Rozumiem. Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec przyjęcia całego art. 1 wraz ze zmianami? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 1 został przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny wobec art. 2? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 2 został przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny wobec art. 3? Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Mamy również uwagę ze strony ministerstwa do zmiany 2. Od 1 lipca br. art. 47c ust. 1 będzie miał nowe brzmienie. Różni się, w stosunku do naszego brzmienia, że nie będzie ograniczenia do 18. roku życia. Z kolei nasz zapis dodaje osoby deportowane. Zastanawiam się, gdyż jest 14-dniowe *vacatio legis*. W naszej zmianie można wykreślić sformułowanie „do 18. roku życia", zaproponować brzmienie, które ma wejść w życie od 1 lipca, ale z dopiskiem „osób deportowanych". Trzeba chyba wprowadzić od 1 lipca, z ostrożności. Wszystko się zazębia. *Vacatio legis* jest 14-dniowe. Teoretycznie, najwcześniej państwo mogliby uchwalić na następnym posiedzeniu, około połowy czerwca. Może nie trzeba będzie zmieniać terminu wejścia w życie zmiany, ale zrobić kompilację z tego, co jest i oczekuje na wejście, wraz z naszym dopiskiem. Wtedy zmiana 2 musiałaby brzmieć: „kobiety w ciąży, świadczeniobiorcy, o których mowa w art. 47 ust. 1a i 1b, osoby, o których mowa w art. 43 ust. 1, inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci, działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych oraz osoby deportowane do pracy przymusowej mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach". Zaproponujemy w powyższy sposób. Jeśli okaże się, że nagle jest przyspieszenie, wtedy ewentualnie podczas drugiego czytania zostałaby zgłoszona poprawka co do terminu wejścia w życie. Wydaje się bezpieczniejsze, że nasza poprawka przykryje tamtą zmianę. Nie trzeba nic zmieniać w kwestii wejścia w życie, może być klasyczne 14 dni dla całej ustawy.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Co wnioskodawca sądzi na ten temat?

Senator Jerzy Czerwiński:

Tak, oczywiście, zgadzamy się.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze inne uwagi do zmian: 1, 2 i 3 w art. 3? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 3 wraz ze zmianami został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 4? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 4 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 5? Pan minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRPiPS Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, chodzi o kwestię wejścia w życie ustawy. Przypominam, że projekt stanowiska Rady Ministrów referowałem jeszcze przed jego przyjęciem. Stanowisko nie zmieniło się w stosunku do projektu. Pojawia się wątek dotyczący terminu wejścia w życie ustawy. W stanowisku jest zawarte sformułowanie, że powinien być skorelowany z wejściem w życie dużej ustawy, zmieniającej systemowo cały obszar uprawnień kombatanckich, adresowanych do różnych kategorii zasłużonych osób. Obecnie projekt jest po konsultacji w Komitecie Stałym Rady Ministrów, przed przyjęciem przez Radę Ministrów. Jesteśmy po konferencji uzgodnieniowej. W przyszłym tygodniu projekt może zostać rozpatrzony przez Radę Ministrów i skierowany do Sejmu. Termin wejścia w życie to 1 stycznia 2019 r. Z tego stanowiska wynikałoby, że data wejścia w życie powinna również przypadać w tym samym terminie. Musimy pamiętać, że ustawa wymaga czynności przygotowawczych poprzedzających korzystanie z uprawnień, które są przyznawane osobom przymusowo zatrudnionym lub osadzonym, przede wszystkim wyrobienia legitymacji i jej dystrybucji. Te elementy musimy brać pod uwagę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Panie ministrze, nie rozumiem, czy mamy zgłaszać poprawkę do tego artykułu, czy będzie ona przedstawiona w drugim czytaniu?

Podsekretarz stanu w MRPiPS Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, proponuję, aby przy okazji zgłaszania poprawki dotyczącej RODO rozstrzygnąć tę kwestię. Zaproponujemy stosowną poprawkę.

Senator Jerzy Czerwiński:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, nie zgadzam się ze stanowiskiem rządu zaproponowanym przez pana ministra. Tak dalekie odsunięcie w czasie wejścia w życie tej

ustawy będzie częściowo wypaczało jej sensowność. Pamiętajmy, że grupą uprawnionych są osoby w podeszłym wieku, schorowane, które czekają na ustawę od dłuższego czasu. Projekt, nad którym obecnie pracuje rząd, jest rozłączny przedmiotowo z tym projektem. W projekcie rządowym są zapisy związane również z osobami deportowanymi, które wymagają uwzględnienia w budżecie oraz kwestie związane z pomocą dla osób deportowanych, nie tylko dla kombatantów. Rozumiemy, że tak daleko idące zmiany muszą być zaplanowane w budżecie i mogą wchodzić w życie od 1 stycznia danego roku budżetowego. Wcześniej nie musi być to uwzględnione. W projekcie nie ma żadnych zapisów ingerujących w budżet. Są oczywiście niewielkie koszty związane z tworzeniem legitymacji, ale Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych jest w stanie je pokryć. Poza tym, co ważniejsze, można tutaj posiłkować się pomocą odpowiedniego stowarzyszenia. Wtedy kwestie związane z kosztami staną się nominalnie małe. One dzielą się na koszty wytworzenia legitymacji, 50 tys. sztuk, oraz dystrybucji, które mogą zostać zmniejszone przy pomocy stowarzyszenia. Jak powiedziałem, związek przedmiotowy dwóch projektów jest żaden. Podmiotowy, tak, gdyż jest adresowany do tej samej grupy odbiorców, ale nie ma to związku przedmiotowego. Pan minister powiedział, że musimy wytworzyć legitymację. Oczywiście. Ale proszę zauważyć, że początkiem całej procedury jest wniosek. Osoba uprawniona musi złożyć wniosek. Dopiero wtedy zaczynamy wytwarzać legitymacje. A kiedy uprawniona osoba może złożyć wniosek? Wtedy, kiedy ustawa wejdzie w życie, nie wcześniej. Proszę państwa, jeśli odwleczemy wejście w życie ustawy do 1 stycznia 2019 r., w efekcie o pół roku opóźnimy początek procedury i legitymacje będą wytwarzane w roku 2019. Apeluję do Wysokiej Komisji, gdyż dwie ustawy nie mają związku przedmiotowego, po drugie, wydłużenie *vacatio legis* ustawy spowoduje tylko i wyłącznie przeciągnięcie w czasie momentu rozpoczęcia jej działania, a nie żadną pomoc przy jej wykonaniu. Pomoc może być sformułowana w dobrze napisanych przepisach upoważniających do wydania legitymacji i jej kształtu. Zgadzamy się, że przepisy dotyczące logo muszą być uzgodnione. Inne kwestie nie wchodzą w rachubę.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie senatorze. Jeszcze pan minister chce zabrać głos, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRPiPS Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, po uchwaleniu ustawy czeka nas kilka spraw do wykonania. Musi zostać wydane rozporządzenie określające wzór legitymacji, uprawniającej do korzystania z tych przywilejów. Propozycję, o której wspomniałem, mogę powiązać z poprawką uwzględniającą RODO. Ona wiąże się z kwestią wzoru, dlatego, że wzór, zakres informacji, które powinny znaleźć się w legitymacji, muszą uwzględniać wymagania, jakie stawia rozporządzenie w sprawie ochrony danych osobowych. Kolejny element, który musi się wydarzyć, aby można było wdrożyć ustawę, a adresaci mogli korzystać z uprawnień w niej określonych, to produkcja legitymacji. Po konsultacji z panem dyrektorem z UdSKiOR, chcę powiedzieć, że urząd potrzebuje trzech miesięcy, aby wyprodukować legitymację. Wcześniej musi zostać wydane rozporządzenie, co nastąpi bez zbędnej zwłoki. Jednak uwzględniając kalendarz legislacyjny, konieczność uchwalenia ustawy, zatwierdzenie przez Senat, podpisanie przez prezydenta, opublikowanie, następnie wydanie rozporządzenia określającego wzór legitymacji, wyprodukowanie jej, niezbędny czas przeznaczony na dystrybucję, przesłanie jej osobom, pierwszy termin 1 stycznia 2019 r. uwzględnia wszystkie wymagania, jest optymalny. Ten termin nie oznacza w żaden sposób, odsunięcia w czasie momentu rozpoczęcia korzystania z tych uprawnień przez adresatów ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Panie ministrze, czyli rozumiem, że możemy spodziewać się poprawki w drugim czytaniu? Dziękuję. Jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Przepraszam, chcę się upewnić. Gdy zgłosiłam uwagę do art. 3 zmiany 2, zrozumiałam, że państwo zaakceptowali, iż będzie to w poprawionym brzmieniu. Ale są wątpliwości. Zmiana nie jest taka sama, jak pierwsza – czyli norma się nie zmienia, tylko wejście

w życie. Czy tak? Tamtą poprawkę możemy uznać za legislacyjną, natomiast w przypadku obecnej poproszę o państwa podpis, chyba, że uznamy, iż wszystko będzie rozpatrzone w drugim czytaniu?

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Najbezpieczniejszym rozwiązaniem są zwykłe poprawki w drugim czytaniu.

Legislator Urszula Sęk:

Czyli zostawiamy tak, jak jest w druku. Dobrze.

Senator Jerzy Czerwiński:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, nie chcę przedłużać pracy Komisji, ale zwrócę uwagę na błąd logiczny. Z całą procedurą, którą pan minister bardzo szczegółowo opisał, oczywiście się zgadzamy – trzy miesiące na produkcję legitymacji, itd., ale od momentu wejścia w życie ustawy. Legitymację produkuje się na wniosek. Nie można produkować legitymacji, do których wnioski jeszcze nie wpłynęły. Wszystko zaczyna się od momentu wejścia w życie ustawy. Przed tym można przygotować rozporządzenie i wydać je z dniem wejścia w życie ustawy. Proszę państwa, zgodnie z tokiem rozumowania pana ministra, to oznaczałoby, że cała trzymiesięczna procedura rozpocznie się 1 stycznia 2019 r. Przecież nie o to wam chodzi. Każdy zrozumie, że po złożeniu wniosku legitymacja nie przyjdzie na następny dzień do osoby wnioskującej, będzie trzeba poczekać na wyprodukowanie. Ale powinniśmy jak najszybciej pozwolić zadziałać ustawie, a kwestie techniczne związane z wykonywaniem legitymacji są zrozumiałe, wymagają czasu. Nie doprowadzajmy do absurdu i nie przeciągajmy procedury, która i tak może rozpocząć się po wejściu w życie ustawy, jeszcze o pół roku później. Rozumiem, że pan minister jest zobowiązany do prezentowania stanowiska rządu, ale ono nie trzyma się logiki.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Nie rozumiem, czy pan jest za procedowaniem i przyjęciem ustawy w założeniu, że będą poprawki w drugim czytaniu, czy mam ogłosić przerwę?

Senator Jerzy Czerwiński:

Nie, oczywiście zgadzam się co do poprawek związanych z RODO.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Duda, proszę bardzo.

Poseł Antoni Duda (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowni państwo, chcę poprzeć stanowisko pana senatora, żeby nie odwlekać wprowadzenia ustawy. To jest już mocno spóźniona ustawa. Argumenty pana senatora Czerwińskiego przemawiają do mnie. Bardzo proszę, żeby rozróżnić wejście w życie ustawy i uwzględnić proces drukowania i rozpowszechniania legitymacji. Bardzo popieram wniosek pana senatora Czerwińskiego.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuje. Zadaję ponownie pytanie, czy są uwagi lub sprzeciw do art. 5? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 5 został przyjęty. Proponuję przegłosowanie całości projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem całości rozpatrzonego projektu wraz z przyjętymi poprawkami? (28) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby został nim pan poseł Jacek Świat. Czy pan poseł zgadza się? Czy są inne propozycje? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja dokonała wyboru posła sprawozdawcy. Czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza wątpliwość co do zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej? Nie słyszę. Stwierdzam, że nie istnieje wątpliwość co do zgodności ustawy z prawem Unii Europejskiej.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny obecnego posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział.